

Uudenmaan ELY-keskus
Kirjaamo, PL 36, 00521 HELSINKI
kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi

Malmin lentoaseman ystävät ry
Helsinki-Malmin lentoasema, 00700 Helsinki
info@malmiairport.fi

KIIREELLINEN TOIMENPIDEKIELTOVAATIMUS UUDENMAAN ELY-KESKUKSELLE

Malmin lentoaseman ystävät ry on esittänyt Helsinki-Malmin lentokenttäalueen suojelua rakennusperintölain nojalla 15.10.2015. Alueelle on määrätty vaarantamiskielto suojeluesityksen käsittelyn ajaksi. Suojeluesitys on tällä hetkellä Korkeimman hallinto-oikeuden käsittelyssä. Suojeluesityksellä ei ole lainvoimaa.

Helsingin kaupunki on aloittanut ja aloittamassa alueella rakennustoimenpiteitä, jotka rikkovat vaarantamiskieltoa ja uhkaavat ratkaista suojeluesityksen arvot etukäteisesti. Kaupunki on aloittanut alueella ilman varsinaista lupaa erinäisiä maanrakennustöitä, maan stabilointitoimia ja erityisesti kaasuputken perustamis- ja rakentamistöitä, jotka toteutuessaan rikkovat suojeluesityksen piirissä olevia rakenteita peruuttamattomasti.

Suojeluesityksen tekijänä Malmin lentoaseman ystävät ry vaatii, että rakenteita tuhoavat työt on pysäytettävä välittömästi.

Mikäli ELY-keskuksen tulkinta ei turvaa kentän rakenteita Museoviraston lausunnon mukaisesti, ELY rikkoo lausunnon henkeä ja kirjainta räikeästi. ELY-keskus on ilmoittanut tulkitsevansa Museoviraston ohjeistusta valikoivasti.

Museoviraston lausunto edellyttää suojelua

Museovirasto on lausunnossaan ELY-keskukselle todennut seuraavaa:
*Malmin lentoasemalla on lähes ainutlaatuista se, että lentokentän mittakaava sekä **keskeiset rakennukset ja rakenteet** ovat säilyneet alkuperäistä vastaavassa asussaan myös alkuperäisessä käytössä.*

*Kenttä **perustamistöineen** sekä hangaari rakenteineen ovat aikanaan olleet **rakennusteknisesti poikkeuksellisen vaativia ja näyte korkeatasoisesta osaamisesta**. Kentän kokonaisuuden **ja sen osien** säilyneisyys on poikkeuksellisen hyvä.*

Museovirasto siis viittaa selkeästi lentokentän rakenteisiin, joihin kuuluvat sekä maanpäälliset että maanalaiset rakenteet, mukaan lukien kiitotiealueen kuivatusjärjestelmä, joka on lajissaan ensimmäisiä Pohjolassa ja oleellinen toiminnallinen osa historiallista, poikkeuksellisen autenttisenä säilynyttä lentoasemakokonaisuutta.

Lisäksi lentokentän asematason ja kiitoteiden alkuperäiset betonilaatat on tässä yhteydessä kiistämättä tulkittava maanpäällisiksi rakenteiksi, sillä niiden päällä olleet

korotukset on aikanaan tehty vain maan painumisen vaikutusten takia lento-turvallisuuden takaamiseksi. Betonilaatat on jo aiemmin todettu vaarantamiskiellon piiriin kuuluviksi, ja niille aiheutettuja vaurioita on korjattu. Nyt paljastuneet laatat kuuluvat vaarantamiskiellon piiriin.

Ainoat Museoviraston sallimat poikkeamat ja lievennykset suojelusta liittyvät ilmailun jatkumisen edellyttämiin muutoksiin:

Määräysten on mahdollistettava lentoaseman, myös varsinaisen kenttäalueen käytettävyyden ja kehittämisen kannalta tarpeellinen, ilmailun jatkumisen mahdollistava harkintavara, suojeltavaa kokonaisuutta vaarantamatta.

Kenttäalueella on säilytettävä sen avoin maisematila rakentamattomana. Samoin on säilytettävä kiitotiet, rullaustiet ja asemataso. Ilmailukäyttöön ja kentän turvallisuuteen perustuvat muutokset teknisissä järjestelmissä ja pinnoitteissa ovat mahdollisia.

Johtavana kulttuuriperinnön asiantuntijavirastona Museoviraston lausuntoa on tulkittava tiukasti. ELY-keskus on ottanut perusteettoman vapauden tulkita Museoviraston lausuntoa laveasti niin, että suojeluarvot vaarantuvat selkeästi.

ELY-keskuksen tulee huomioida myös asiaan oleellisesti liittyvä Museoviraston lausunto ympäristöministeriölle 01.11.2018 - MV/31/05.01.01/2018 1 (2)

*Varsinaisen suojelun Museovirasto on esittänyt kohdennettavaksi rakennusperintölain 3 § kriteerien mukaisesti lentoasemaksi suunnitellun kokonaisuuden **rakennuksiin, rakennelmiin ja rakennettuun alueeseen** sekä yksilöinyt lausunnossaan suojeltavat ominaispiirteet. **Fyysisen ympäristön suojelu** turvaa siten myös käytön edellytyksiä. Muuttuneiden käyttöjenkin jälkeen kenttä olisi palautettavissa ilmailulle, mikäli valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö säilyy kokonaisuutena.*

Oleellinen osa Museoviraston mainitsemista perustamistöistä ovat kentän alueella olevat 40 km mittaisen kuivatusjärjestelmän rakenteet. Ne ovat alueen runsaiden hule- ja pohjavesien hallinnan kannalta välttämättömiä. Kuivatusjärjestelmä on yksi selkeä osa Museoviraston lausunnon mainintaa "rakennusteknisesti poikkeuksellisen vaativia ja näyte korkeatasoisesta osaamisesta."

Vaadimme ELY-keskusta pysäyttämään Helsinki-Malmin lentokentällä menossa olevat maanrakennustyöt välittömästi ja ainakin siihen asti, että suojeluasia on lainvoimaisesti ratkaistu. Kaupungin ilmoittamat toimenpiteet tuhoavat suojelun kohteena olevat arvot.

Mikäli ELY-keskus ei toteuta toimenpidekieltoa, vaadimme asiasta välittömästi tiedon sekä valituskelpoisen päätöksen.

Helsingissä 22.08.2022

Malmin lentoaseman ystävät ry, info@malmiairport.fi